

Хто і як готував Майдан.

Файл № 1

Щойно написали цю фразу, одразу уявили, як радісно потиратимуть руки опоненти Майдану: «Значить, усе-таки готували?! Ми ж говорили!».

Справді. Говорили.

А опоненти цих опонентів, у свою чергу, говорили, що Майдан – це цілком спонтанна річ.

Водночас усі ми погоджуємося, що вибух 1 грудня став повною несподіванкою як для влади, так і для самих його учасників.

Отож ми і вирішили розібратись у цьому парадоксі, а першим із тих, кому поставили питання, став, звісно, Дмитро Ярош, очільник легендарного «Правого сектору», а до Революції – парамілітарної націоналістичної організації «Тризуб імені Степана Бандери».

Дмитро Ярош: *«Усе, що ми робили, – робили дуже свідомо, і коли не визнали Януковича Президентом, а така заява була у лютому 2010 року, ми розуміли, що Янукович – це головна загроза незалежності, чудово усвідомлювали, що він є маніпульованою Росією фігурою. Попри загравання з євроінтеграцією, прихильниками якої ми ніколи не були (у тому сенсі, в якому нам*

її представляють), ми свідомо йшли на протидію режиму внутрішньої окупації, як ми його трактували. Ми хотіли об'єднати всі революційні національні сили в один кулак, щоб дати їм по зубах».

Отже, Майдану ще не було, але його мету – повалення режиму Януковича – було публічно озвучено, щойно новий Президент із ситою посмішкою заховав отримане у Верховній Раді посвідчення до кишені.

До речі, Майдан відбувся одразу після цього, восени 2010 року. Тільки це був дещо інший Майдан – податковий. Утім, він мав усі необхідні атрибути – сцену на майдані Незалежності, звукову апаратуру, намети, а також зовсім не мало – кілька тисяч – протестувальників, здебільшого родом із малого бізнесу. Публіка на майдані була цілком мирною, але вирізнялася впертістю, вихованою багаторічним досвідом стояння біля прилавків, і тому Податковий майдан протягом двох тижнів стояв цілодобово, ми й самі брали в ньому участь і навіть встигли виступити з його сцени.

Там-таки, на сцені Податкового майдану, ми вперше побачили Олександра Данилюка та почули назву його організації – «Спільна справа», яка й народилася саме тоді, під час протестного руху підприємців проти податкового тиску режиму Януковича.

Олександр Данилюк: *«Концептуально задача "Спільної справи" з весни 2010 року полягала в усуненні режиму Януковича ще до 2015 року у революційний спосіб, оскільки президентські вибори 2015 року ми розглядали як інструмент російських спецслужб для розколу України. Тому було здійснено декілька спроб, першою з яких, досить успішною, був Податковий майдан. Потім у 2012-му відбулися парламентські вибори, і ми спробували використати обурення людей у зв'язку з фальсифікаціями для загальнонаціонального виступу, однак через пасивність парламентської опозиції усе звелось до п'яти проблемних округів».*

Складається враження, що Майдан готували з двох боків – і влада, і громадськість. Але погляньмо, що ж було далі. Де? В Інтернеті, звісно, бо він знає все.

«Пам'ятник Сталіну ... було встановлено 5 травня 2010 року ... на території Запорізького обкому Компартії України. 28 грудня 2010 року невідомі пошкодили скульптуру, відрізавши їй голову. Згодом відповідальність за цей вчинок взяло на себе ВО "Тризуб". У ніч на 1 січня на території Запорізького обкому КПУ стався вибух, що повністю зруйнував пам'ятник Сталіну і пошкодив саму будівлю обкому, в зв'язку з чим було порушено кримінальну справу за фактом вчинення терористичного акту. За звинуваченням у спливанні голови пам'ятника Сталіну правоохоронці затримали дев'ять членів ВО "Тризуб"».

(bigmir.net, 01.04.2011)

Отже, наступний крок зробили націоналісти.

Дмитро Ярош: *«Ми готувалися до Революції, проводили постійні вишколи, проводили акції, які будитимуть український народ, одна з найвідоміших акцій – відрізання голови Сталіну, після якого нашими членами стали Брати Капранови. Репресії радикалізували нашу свідомість та діяльність».*

І справді, у січні 2011 року ми оприлюднили заяву про вступ до лав «Тризубу». Це був символічний акт на підтримку організації, членів якої звинуватили у підготовці вибухів і тероризмі. Звісно, не тільки ми підтримали тоді «Тризуб», тому зрештою влада вимушено ввімкнула задню передачу – хлопцям дали вирок з відстрочкою та умовні.

Але знову в очі кидаються паралелі. Головосіча Сталіна стала очевидним провісником ленінопаду. А арешти за тероризм із підкиданням вибухівки – коронним трюком влади у боротьбі з громадськими активістами.

Наступний, 2012-й, рік ознаменувався новим Майданом – мовним. Його ми теж не могли оминати. На другий же день після завершення феєричного футбольного Євро-2012 вулицю Грушевського перекрила сіра лава спецпри-

значенців зі щитами – за Кабміном, трохи вище перехрестя, на якому згодом горіли автобуси. До Ради намагалася прорватись українська інтелігенція – захисники державної мови. Сценою протестувальникам слугував дах мікроавтобуса мистецького об'єднання «Остання барикада». Зазирнувши з цієї висоти за спину міліцейської лави, ми побачили зграї молодиків у цивільному, озброєних палицями і наповненими водою пляшками, які б'ють не гірше за кийки – саме цих персонажів згодом назвали «тітушками». Біля будинку Ради було видно й сцену, з якої чулися радянські пісні.

Тож кордон майбутньої владної фортеці – Антимайдану було визначено заздалегідь, так само, як і склад її захисників.

Але під час Майдану, що б там хто не казав, важливу роль відіграли політики. А як готувалися вони до майбутньої Революції?

Тут уже не варто лізти до Інтернету за інформацією. Бо ми прекрасно пам'ятаємо, як восени 2012-го голосували на виборах до Верховної Ради. Вони завершилися тоді сенсаційно – націоналістична партія ВО «Свобода» отримала більше десяти відсотків голосів, а до того ще й перемогла у тринадцяти одномандатних округах. Результатом стала фракція у тридцять вісім депутатів, очолена Олегом Тягнибоком, і навіть крісло віце-спікера отримав представник «Свободи» Руслан Кошулинський.

Олег Тягнибок: *«Ніхто – ані регіонали, ні наші тодішні партнери – не вірили, що ми – люди ідеї. Їхнє бачення “Свободи”: “грамотні пацани”, які знайшли свою політичну нішу, свої голоси, і так само, як ті експлуатують питання Сходу, російської мови, так і “Свобода” знайшла свою тему, отримала дивіденди у вигляді мандатів. А тепер із ними можна “решать вопросы”. Вони вважали нас за подібних собі».*

Рекомендувати читачам Олега Тягнибока навряд чи треба. Його політична біографія почалася ще під час Революції на граніті, а на Майдан він прийшов уже не тіль-